

ITINERARIS EDUCATIUS PERSONALITZATS

ECOLOGIA PERSONAL D'APRENENTATGE

UNA
REPRESENTACIÓ
GRÀFICA

EINA
TUTORIAL

GUIA D'ÚS

- ✓ Activitats que es realitzen
- ✓ Activitats que es desitgen
- ✓ Oportunitats educatives
- ✓ Relacions (ajudes i suports)
- ✓ Format fitxa personal
- ✓ Acció tutorial
- ✓ Elabora la Dieta Educativa

ITINERARIS EDUCATIUS PERSONALITZATS

El projecte “**Itineraris Educatius Personalitzats**” es realitza a proposta de la **Federació de Moviments de Renovació Pedagògica** per tal d'oferir unes eines útils i àgils, amb l'objectiu de desplegar als centres educatius la perspectiva **Educació a Temps Complet-Educació 360** de connectar els aprenentatges educatius que es donen dins i fora de l'escola.

L'**Institut de Recerca Educativa de la Universitat de Girona**, va elaborar per una banda la fonamentació pedagògica a partir de la personalització de l'aprenentatge i alhora va codissenyar un seguit d'eines i recursos per afavorir l'acció tutorial i els processos d'orientació dels infants i joves. Moisès-Esteban Guitart i l'Edgar Iglesias, de l'UdG, han creat l'eina EPA de forma complementària al MESOGRAMA EDUCATIU amb la col·laboració Helena Escartin.

De l'aplicació d'aquestes eines, especialment de l'**EPA** (Ecologies Personals d'Aprenentatge) se n'han fet pilotatges en diverses escoles, principalment als municipis d'**Olot - La Vall d'en Bas** i de **Girona**, amb l'impuls i col·laboració de l'**IME d'Olot** i del **CEM de Girona**.

CONCEPTES CLAU

NOVA ECOLOGIA DE L'APRENTATGE

Les circumstàncies socials, econòmiques, polítiques, culturals associades a l'Era Digital, o Societat de la Informació, han afavorit un canvi en els paràmetres sobre els quals es recolza l'aprenentatge: on, quant, amb qui, com i què aprenem. D'un model d'escolarització universal centrat en l'escola (encapsulament de l'aprenentatge al context escolar) s'està passant a un paradigma que concep l'aprenentatge al llarg, ample i profund de la vida (acció distribuïda i connectada entre els diferents temps, espais i agents socials, educatius i comunitaris) (Coll, 2013; Coll et al., 2020; González-Patiño i Esteban-Guitart, 2014)

DIETA EDUCATIVA

Està formada pel conjunt d'elements i oportunitats culturals disponibles per un individu o grup de persones al llarg del seu desenvolupament. La dieta rebuda està a la vegada determinada per la dieta ofertada, el total de productes culturals disponibles, a nivell virtual o físic (Del Río i Del Río, 2008).

ECOLOGIES D'APRENTATGE

Conjunt de contextos i espais físics i/o virtuals que ofereixen oportunitats d'aprenentatge. Cada context està configurat per una sèrie única d'activitats, recursos materials, relacions i interaccions (Barron, 2006).

TRAJECTÒRIA PERSONAL D'APRENTATGE

Vinculació d'experiències d'aprenentatge (vivències, sabers, competències) que són el resultat del trànsit i participació en diferents activitats i pràctiques socials, culturals, artístiques, comunitàries i educatives (Esteban-Guitart, 2021).

ECOSISTEMES EDUCATIUS

Conjunt d'oportunitats educatives disponibles en un determinat territori (agents formals, no formals i informals que es relacionen entre si) (Civís i Díaz-Gibson, 2021).

COM APLICAR L'EPA A L'AULA EN UNA SESSIÓ EN GRUP

LLEGENDA I CATEGORIES DE L'EPA

Quadrat blau: Activitats extraescolars regulades que fa

Activitats extraescolars que fa amb regularitat amb un horari a la setmana.

Un quadrat per cada activitat.

És convenient posar dins del quadrat el nom de l'activitat, on la fa, i si és possible els dies a la setmana que la fa.

Exemple: Esports, música, idiomes, suport a l'estudi, esplai

Quadrat lila: Activitats extraescolars que no fa i li agradaria de fer

Un quadrat per cada activitat.

Triangle verd: Activitats no regulades específicament però que realitza amb certa assiduïtat. Ús d'equipaments o espais. Per exemple: Anar a la biblioteca, pavelló esportiu, jugar a la plaça, llegir a casa,..., anar al casal o centre obert,..., església, mesquita...

Sol groc: Activitats d'estiu

Activitats d'estiu a les que ha participat a l'estiu o preveu participar el proper estiu: Casal, colònies, campaments,...

Persones de referència, amb qui vincula a nivell familiar, educatiu o social

Per exemple: pare, mare, algun altre familiar, tutor/a escola, educador/a, referent centre obert, club esportiu, lleure educatiu.

ASPECTES A TENIR EN COMPTE PER L'APLICACIÓ A L'AULA

MOTIVACIÓ DE L'ALUMNAT

Breu explicació del sentit de l'activitat: Reconèixer i valorar totes les activitats i oportunitats educatives que fan i tenen accés des de l'escola i l'entorn per millorar el propi èxit educatiu. Podeu trobar més argumentari a www.educacio360.cat

MATERIAL PER A L'ALUMNAT

Tisores i tub de cola per poder retallar i enganxar les emoticones. També un bolígraf o retolador que escrigui a sobre de les enganxines.

MATERIAL A APORTAR PEL TUTOR TUTOR/A

Full de l'alumne que proporciona el projecte.
Posar el nom i el curs. Col·locar la figura de la cara somrient al mig.
També poden dibuixar la seva cara de forma creativa.
Explicar les diverses imatges que se li proporcionaran.

DURANT L'ACTIVITAT

Comentar amb els alumnes, allò que posen al full, fer petites indicacions per ajudar a que si reflecteixi la majoria d'accions, recollir algunes valoracions per fer la sessió conjunta d'interpretació dels resultats. És bo que els alumnes facin comentaris entre ells i elles.

QUÈ PODEM TREBALLAR A PARTIR DE L'EPA ?

UN DELS OBJECTIUS PRINCIPALS DE L'EPA ÉS SER UN RECURS I UNA EINA PER ACOMPANYAR L'ACCIÓ TUTORIAL

EN L'ACOMPANYAMENT PERSONAL DE CADA ALUMNE/A

Des de l'entrevista i seguiment de cada alumne/a ja que amb l'EPA obtenim una radiografia del fora escola de cada infant que ens permet incrementar tenir una perspectiva més àmplia, més 360.

- Donant veu a l'alumnat en la seva pròpia "ecologia de l'aprenentatge", tot coneixent la seva percepció.
- Identificant necessitats i àrees de millora a nivell personal i d'equilibri de la seva dieta educativa.
- Vinculant els interessos i necessitats dels i les aprenents amb les diferents oportunitats educatives i d'aprenentatge escolar.

EN RELACIÓ AMB LA FAMÍLIA

- Estimulant l'intercanvi d'informacions entre l'escola i les famílies i potenciant el treball conjunt.
- Potenciant la comunicació entre l'alumne i la seva família, permetent que aquesta conegui informació que potser desconeixia.
- Acordant accions i estratègies conjuntes per la millora de l'aprenentatge i l'acció educativa dels infants i joves dins i fora de l'escola.

EN RELACIÓ AMB ELS AGENTS EDUCATIUS

- Enxarxant la Intervenció d'altres professionals educatius dins i fora de l'escola TIS, educadores socials, pla comunitari, entitats esportives, artístiques, de lleure, socio-educatives, municipals,....
- Vinculant els interessos i necessitats dels i les aprenents amb les diferents oportunitats educatives i d'aprenentatge educatiu de l'entorn.

EN LA INTERACCIÓ A L'AULA

- Valorant i recollint diversos elements des de la radiografia del conjunt-classe al voltant de les activitats realitzades en el "temps no lectiu". Identificant, alhora, àrees de millora a nivell d'aula.
- Promovent que l'alumnat dialogui i reflexioni entre ells sobre tot allò que fa fora de l'escola, així com el seu valor i importància educativa.
- Dedicant alguns espais, com per exemple d'assemblea de classe a informar, conversar i estimular la participació en activitats educatives complementàries.

EN L'AVALUACIÓ

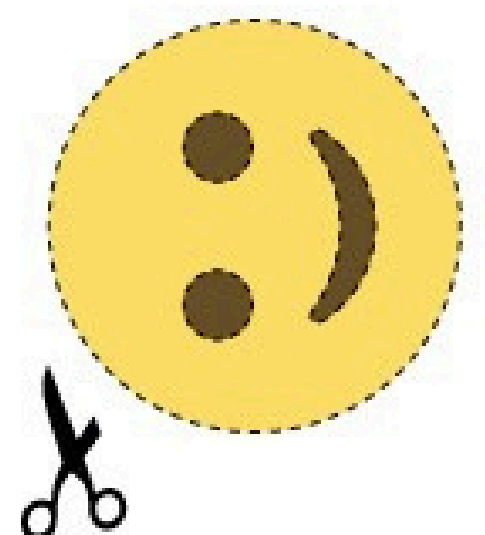
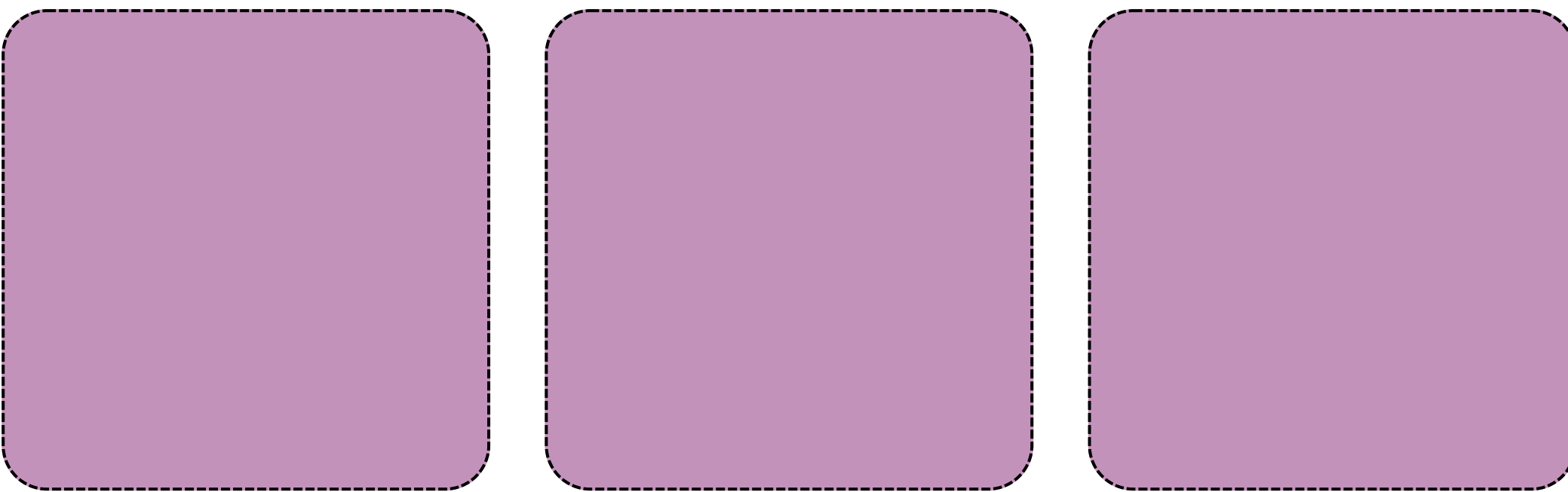
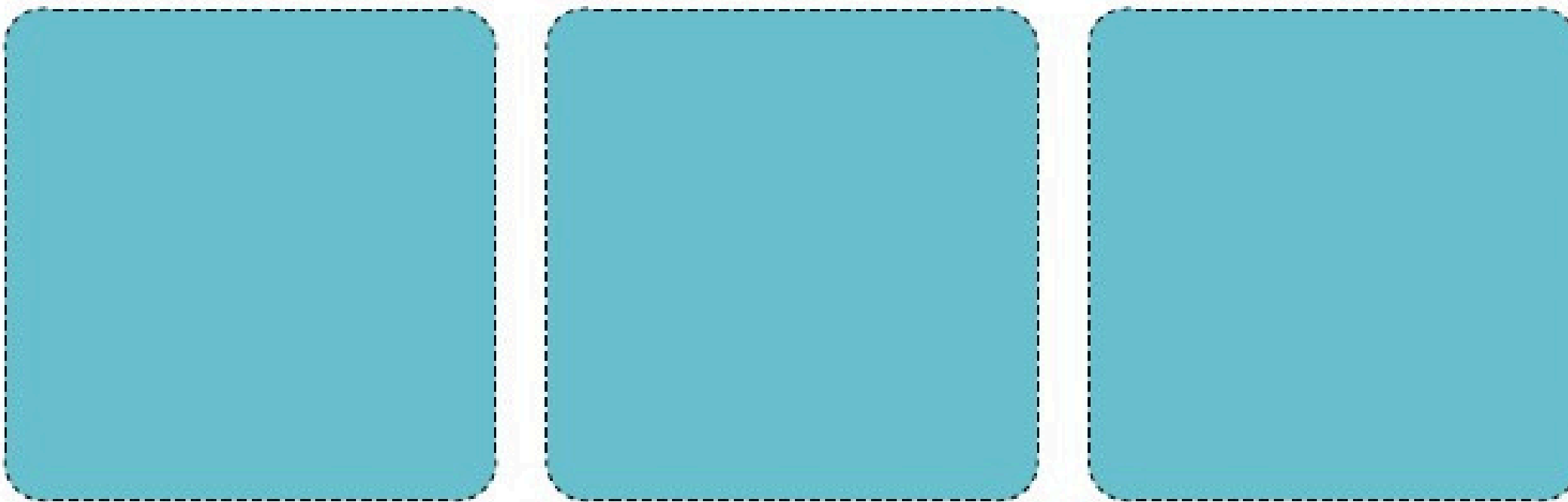
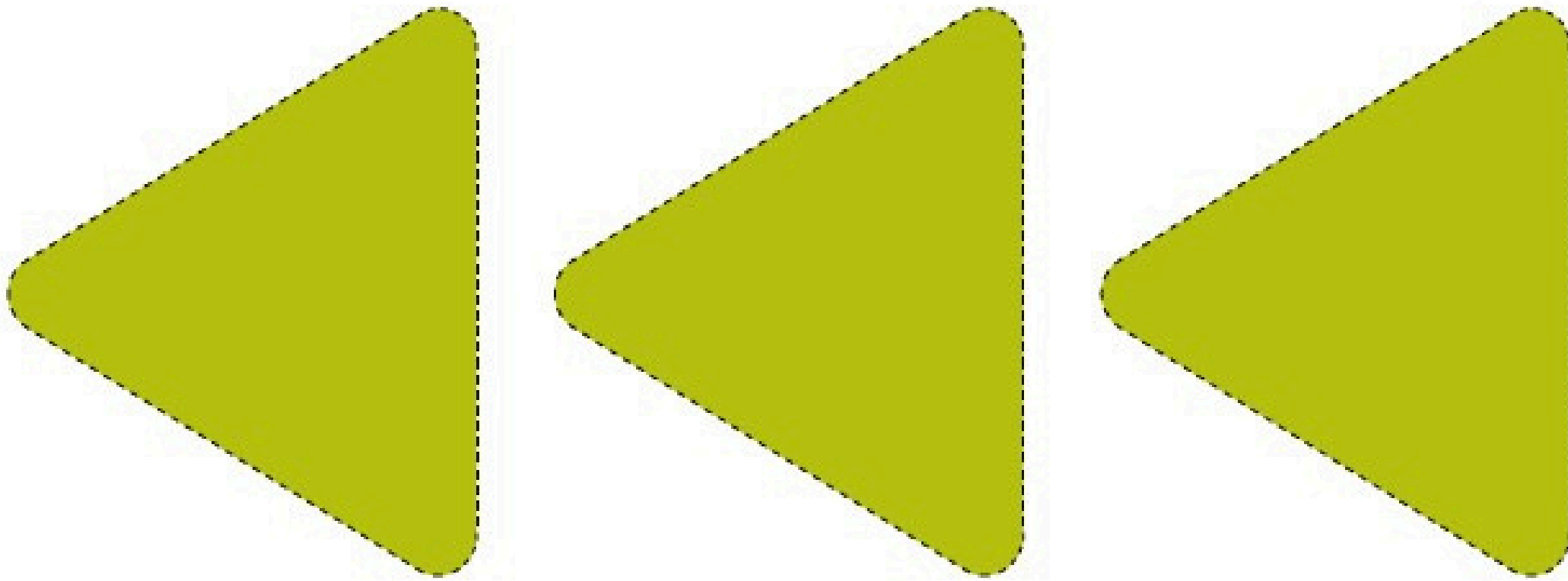
Oferint recursos i eines per enriquir l'avaluació, informes i/o expedients acadèmics, des d'un millor coneixement dels contextos i situacions d'aprenentatge de l'alumnat.

EN EL CONJUNT DE L'ESCOLA

- Incrementant la perspectiva a nivell d'aula i de centre al voltant de les activitats realitzades en el fora escola, tot valorant i incidint en les connexions que es poden donar entre els diversos aprenentatges.
- Millorant el coneixement i relació entre els diversos recursos, agents educatius i de les xarxes socioeducatives de l'entorn proper.
- Facilitant la relació i la tasca compartida amb les famílies i les AFAs per abordar la continuïtat educativa entre l'àmbit lectiu i no lectiu.
- Valorant a nivell de cycle o coordinació pedagògica les oportunitats educatives que es donen fora de l'escola i la incidència que pot tenir en els aprenentatges curriculars.
- En aquest sentit ens permetem oferir una sessió de claustre per aplicar una altra eina dels Itineraris Educatius Personalitzats com és el "Mesograma" per identificar i valorar els recursos de l'entorn, el territori proper i el municipi.
- Alhora que valorar la possibilitat de participar d'una formació sobre com desenvolupar la "dieta educativa" amb els infants i joves.

DES DE LA PLANIFICACIÓ EDUCATIVA DE L'ENTORN I TERRITORI DE PROXIMITAT

- Facilitant la relació i intercanvi d'informació valuosa entre l'escola i l'ajuntament permetent identificar, per exemple, determinades necessitats i oportunitats educatives i socioeducatives, així com complementar i/o enriquir la realització d'activitats educativa fora de l'horari escolar a través de programes municipals d'accés
- Visualitzant i deixar constància de les desigualtats notables que genera la diversitat d'experiències educatives fora de l'escola entre els alumnes actuant així com catalitzador per intentar abordar aquestes disparitats educatives des del centre, entorn proper, o a nivell municipal per part de l'ajuntament.
- Essent un recurs complementari per a les transicions educatives, especialment en el traspàs d'informació cap a la secundària. Acompanyant a l'hora el manteniment o la realització d'activitats complementàries apropiades a la nova edat.
- Aportant elements bàsics per a fomentar un treball conjunt entre diversos agents educatius i xarxes d'entitats públic-privades per oferir propostes en la línia de reduir les desigualtats d'oportunitats educatives. Tot elaborant una oferta comuna, amb principis públics, de les oportunitats i activitats complementàries, facilitant l'accés a tots els infants i joves.
- Així mateix la continuïtat en l'ús de l'EPA pot ajudar a identificar canvis significatius en les activitats extraescolars i interessos dels alumnes, oferint dades valuoses per ajustar les estratègies pedagògiques i de suport, tant a nivell individual com col·lectiu.

NOM:

EDAT:

CURS:

**ECOLOGIA
PERSONAL
D'APRENENTATGE**

Extraescolars regulades
que realitzes

Extraescolars regulades
que t'agradaria fer

Recursos i equipaments
per ex: la biblioteca

Activitats
d'estiu

Persones
de referència

FMRPPC
federació de moviments
de renovació pedagògica
de catalunya

EDUCACIÓ 360
EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

Moisès-Esteban Guitart i l'Edgar Iglesias, de l'UdG, han creat l'eina EPA de forma complementària al MESOGRAMA EDUCATIU amb la col·laboració Helena Escartin.
Descarrega't les dues eines a través del codi QR

